

Fantasierijke en levensechte verhalen

Leesplezier voor ervaren en minder ervaren lezers in de onderbouw

Leslie Connor. (2017). *De gevangenisfamilie van Perry T. Cook*. Rotterdam: Lemniscaat. Isbn 978 90 477 0888 9, € 16,95, 331 blz.

Marieke Goslinga. (2017). *Schuilplaats*. Amsterdam: Leopold. Isbn 978 90 258 7297 7, € 13,99, 123 blz.

Lemony Snicket (pseudoniem voor Daniel Handler). (2017). *Lemony Snicket's afschuwelijke avonturen: Het ellendige eerste boek*. Tielt: Lannoo. Isbn 978 94 014 4463 7, € 9,99, 151 blz.

Lemony Snicket (pseudoniem voor Daniel Handler). (2017). *Lemony Snicket's afschuwelijke avonturen: Het treurige tweede boek*. Tielt: Lannoo. Isbn 978 94 014 4464 4, € 9,99, 183 blz.

In dit een na laatste nummer van deze jaargang van *Levende Talen Magazine* voer ik u mee naar de zotte wereld van Lemony Snicket, wiens verhalen door Lannoo opnieuw worden uitgegeven. Aangenaam leesvoer voor jong en – wat mij betreft – oud. Verder sta ik stil bij een geslaagd debuut van Nederlandse bodem. Marieke Goslinga schreef een uiterst toegankelijk verhaal over rouwverwerking. Tot slot aandacht voor een hartverwarmende geschiedenis over een elfjarige jongen die

een gevangenis zijn thuis noemt. Alle boeken zijn uitermate geschikt voor de nog jonge lezers in de onderbouw.

Ellendige tijden

Dertien jaar geleden verschenen voor het eerst in ons land enkele delen uit de reeks absurde verhalen van de Amerikaanse (scenario)schrijver Lemony Snicket, pseudoniem van Daniel Handler (San Francisco, 1970). Huberte Vriesendorp, bekend ook als de vertaalster van de boeken van Roald Dahl, stond garant voor een heerlijke vertaling.

De boeken, toen nog uitgegeven door Ploegsma, waren direct een hit en een verfilming kon niet uitblijven. In 2004 werd de film *Lemony Snicket's A Series of Unfortunate Events* in de bioscoop uitgebracht. De rolprent gaat over de eerste drie boeken, met een absolute sterbezetting en een hoofdrol voor Jim Carrey als graaf Olaf. Daarna raakten de verhalen enigszins in de vergetelheid, totdat Netflix in januari van dit jaar met een bewerking van de verhalen de serie nieuw leven inblies. Naar aanleiding van het succes van dit eerste seizoen van de Netflixreeks worden de boeken van Lemony Snicket in ons taalgebied thans opnieuw gelanceerd, gehuld in een eigentijds jasje en voorzien van een licht bewerkte titel: de *ellendige avonturen* zijn nu *afschuwelijke avonturen* geworden.

In de verhalen draait alles om de drie kinderen Baudelaire. Violet, Claus en Roosje vernemen tijdens een dagje uit aan het strand dat hun ouders zijn omgekomen bij een vreselijke brand. Een bevriende bankier, meneer Poe, treedt op als executor van het testament en de aanzienlijke erfenis. De kinderen mogen pas over het geld beschikken zodra Violet meerderjarig is. Tot die tijd worden ze ondergebracht bij een ver en vaag familielid, een zekere graaf Olaf. Het is deze man die het toch al niet plezierige leventje van de drie jonge wezen verandert in een hel. De graaf vernedert de kinderen, dwingt hen tot het doen van tal van huishoudelijke klussen en broedt ondertussen op een plan om te kunnen beschikken over het Baudelairefortuin. Daarbij gaat hij letterlijk over lijken. Het zijn inderdaad ellendige tijden voor de hoofdpersonen. Op een afstandelijke manier beschouwt Snicket als alwetende verteller de noodlottige en verschrikkelijke gebeurtenissen die de kinderen treffen.

Werkelijk fenomenaal is de onderkoelde en tegelijk meeslepemde wijze waarop Snicket de pen hanteert. De Baudelaire-kinderen mogen dan beroerde tijden doormaken, voor de lezer valt er veel te genieten en vooral ook te lachen. De zwarte humor doet denken aan het leedvermaak in sommige Britse televisiefeuilletons en speelfilms, in het bijzonder die van Monty Python.

Je leven weer oppakken

Marieke Goslinga debuteert bij Leopold met een mooi verhaal met als voornaamste thema's vriendschap, verliefdheid en het omgaan met verlies. De hoofdpersoon in *Schuilplaats*, Levi, staat op de drempel van een nieuwe fase in zijn leven. Hij gaat naar de middelbare school. Maar eerst is daar een zomervakantie op Vlieland. Het wordt een bijzondere vakantie, omdat mama er niet bij is. De moeder van Levi is verongelukt aan de gevolgen van een aanrijding door een roekeloze pizzakoerier. Gewoon op een moment dat ze stond te wachten op een bus. 'Niet dat je op een leuke of een goede manier kunt verongelukken, maar dit was wel heel stom.'

Hoe pak je je leven weer op na de dood van een dierbare? Levi besluit al op de boot dat hij ervoor gaat zorgen dat deze vakantie hoe dan ook zal slagen. Het helpt dat hij op de camping Jimmi ontmoet, zijn nieuwe beste vriend. Hij vindt, mede na aansporing van Jimmi, troost bij het maken van portretten, waarvoor hij volgens zijn moeder altijd al talent had. En dan is daar Anne-Cato, het meisje op wie hij voor het eerst in zijn leven echt verliefd wordt...

Zonder valse emoties schrijft Goslinga over de gevoelens en onzekerheden van een nog jonge jongen die, op de grens naar de puberteit, worstelt

met het verwerken van het verdriet om de plotselinge dood van zijn moeder. Zonder sentimenteel te worden vertelt de schrijfster een uiterst toegankelijk verhaal dat nergens onnodig zwaar wordt, maar de lezer wel raakt recht in het hart. Kortom, een boeiend debuut waarmee Goslinga laat zien het schrijven duidelijk in haar vingers te hebben en dat smaakt naar meer.

Geboren in een cel

De elf jaar dat Perry leeft, woont hij in de Blue Rivergevangenis. Hij heeft niks verkeerd gedaan, maar zijn moeder wel. Perry is in de gevangenis geboren. Met de bewaker als pleegouder mag Perry bij zijn moeder blijven wonen en hij gaat gewoon in het dorp naar school. Perry ziet de bewoners van de gevangenis als zijn familie. Een vreemde familie, dat wel, maar welke familie is dat nou niet?

Perry's leven neemt een andere wending als een overambitieuze openbaar aanklager van de situatie hoort. Hij haalt Perry weg uit de gevangenis en neemt hem bij zich in huis. Niet alleen moet Perry wennen aan de nieuwe situatie, hij komt er ook achter dat deze openbaar aanklager bepaald geen haast heeft met het behandelen van de voorwaardelijke vrijlating van zijn moeder. Dat laat hij niet op zich zitten. Met de hulp van een vriendin en de schoolbibliothecaresse

weet Perry de gevangenis weer binnen te komen en achter de verhalen te komen van de gevangenen, van zijn moeder én van de openbaar aanklager. Verhalen die toch weer anders zijn dan hij dacht.

Schrijfster Leslie Connor vroeg zich af: 'Stél dat een jongen in een gevangenis wordt geboren. Stél dat hij daar zijn eerste levensjaren doorbrengt en dan mag blijven. Wat is zijn thuisgevoel? Wie zijn zijn familie?' De plaats van handeling, de Gemengde Penitentiare Inrichting Blue River, is verzonnen evenals al haar bewoners maar ze zijn gebaseerd op de verhalen van echte gevangenen zoals Connor die ontmoette en sprak. In een nawoord schrijft ze hierover: 'De strijd om tijdens gevangenschap contact te houden met familie is een buitengewoon hartverscheurend onderdeel van het leven van een gevangene. En dat terwijl familieliefde een machtig middel is tegen recidivisme.'

Een jeugdroman van grote schoonheid en rijkdom die in geen enkele boekenkast mag ontbreken. *De Gevangenisfamilie van Perry T. Cook* is een boek ook om helemaal in op te gaan met prachtige personages die – ook al hebben ze niet bestaan – een plaats verdienen in ieders hart. ■

Rob van Veen

Voor meer informatie over deze maar ook andere boeken, ga naar <www.eenboekjeopen.nl>.